

POSTANOWIENIE

23 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 23 maja 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w A.
przeciwko J. G.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej J. G.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z 15 grudnia 2021 r., I AGa 52/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę
5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi

kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 15 grudnia 2021 r. (sygn. akt I AGa 52/21) pozwany J.G. oparł wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Do wykazania oczywistej zasadności skargi powinno wystarczyć jedno konkretne twierdzenie, jedna stanowcza, przekonująca od razu teza, wskazująca racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Na tym właśnie polega „oczywista” zasadność środka zaskarżenia w rozumieniu przyjętym w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, niepubl.). Nadto, zważywszy na konstrukcję skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, nie są dopuszczalne zarzuty dotyczące oceny dowodów, przy czym Sąd Najwyższy związany jest również ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wymogi te nie zostały spełnione przez skarżącego, który oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) upatrywał w tym, że Sady obu instancji uchybiły wyszczególnionym w skardze przepisom prawa materialnego oraz przepisom postępowania, a zwłaszcza art. 233 § 1 w zw. z art. 391 § 1 oraz w zw. z art. 382 k.p.c., co w konsekwencji spowodowało dokonanie wadliwych ustaleń faktycznych i dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego. Nadto,

w ocenie skarżącego, oczywista zasadność jego skargi sprowadzała się do niewłaściwego zastosowania przez Sąd art. 471 w zw. z art. 361 § 1 i § 2 k.c. odnośnie do ustaleń faktycznych i oceny prawnej spornej kwestii szkody i jej powstania. Zdaniem Sądu Najwyższego, wywiedziona przez pozwanego skarga kasacyjna generalnie stanowi próbę kwestionowania oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie (dowody z dokumentów oraz dowody osobowe), a w konsekwencji także dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych przez Sąd drugiej instancji, co w postępowaniu kasacyjnym ze względu na normę wyrażoną w art. 398³ § 3 k.p.c. jest niedopuszczalne. Świadczy o tym, w szczególności, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. podniesiony w skardze kasacyjnej. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że art. 398³ § 3 k.p.c. wprowadzie nie wskazuje *expressis verbis* konkretnych przepisów, których naruszenie, w związku z ustalaniem faktów i przeprowadzaniem oceny dowodów, nie może być przedmiotem zarzutów wypełniających drugą podstawę kasacyjną, nie ulega jednak wątpliwości, że obejmuje on art. 233 k.p.c., bowiem właśnie ten przepis określa kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, niepubl., z 4 stycznia 2007 r., V CSK 364/06, niepubl., z 5 września 2008 r., II UK 370/07, niepubl., z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2020 r., I UK 350/19, niepubl. i z 13 października 2021 r., III USK 198/21, niepubl.). Należy mieć, nadto, na względzie, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Związanie to wyklucza nie tylko przeprowadzenie w jakimkolwiek zakresie dowodów, lecz także badanie czy sąd drugiej instancji nie przekroczył granic swobodnej ich oceny. Z tego punktu widzenia każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem kwestionowania wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, (przywołany w skardze art. 471 w zw. z art. 361 § 1 i § 2 k.c.), z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 k.p.c. jest *a limine* niedopuszczalny (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2019 r., II CSK 95/18, niepubl.). Niezależnie od wyżej przedstawionej argumentacji należy mieć na względzie, że Sąd drugiej instancji oddalił apelację wniesioną od

wyroku Sądu pierwszej instancji. Jeśli sąd drugiej instancji przyjmuje odmienne rozstrzygnięcie niż sąd pierwszej instancji, oparte na innej podstawie faktycznej, powinien dokonać własnych stanowczych ustaleń faktycznych, jasnych i kategorycznych, które pozwalałyby na ocenę czy zmiana ta była usprawiedliwiona. W przypadku wyroku oddalającego apelację konieczne jest wyraźne zaznaczenie, że sąd drugiej instancji podziela ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, dokonaną przez ten sąd ocenę dowodów oraz ocenę materialnoprawną roszczenia. Również z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 października 2021 r., I CSK 173/21, niepubl. oraz wyroki Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2000 r., I CKN 356/98, niepubl., z 17 lipca 2009 r., IV CSK 110/09, niepubl., z 15 grudnia 2011 r., II UK 106/11, niepubl. oraz z 22 listopada 2017 r., II UK 556/16, niepubl.). Taka też sytuacja miała miejsce w sprawie. Sąd drugiej instancji wyraźnie zazaczył, że podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i wyjaśnił przyczyny swojego stanowiska. Ze względu na wyżej podane argumenty skargi kasacyjnej nie można uznać za oczywiście uzasadnionej.

Nadmienić należy, że podstawą oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego w postępowaniu kasacyjnym jest stan faktyczny stanowiący podstawę wydania orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną, a nie stan faktyczny sprawy, który zdaniem strony skarżącej w sprawie powinien zostać ustalony. Uwzględniając powyższe nie można przyjąć, aby także podniesiony w skardze kasacyjnej zarzut naruszenia prawa materialnego był oczywiście uzasadniony.

Nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę – w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

W przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego pomiędzy stronami orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w zw. z art. 99, 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

(PG)

[ms]